

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-11431/2017-ERU

V Praze dne 13. listopadu 2017

Č. j. 11431-5/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon ve znění pozdějších předpisů“), v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-11431/2017-ERU s obviněným z přestupku, kterým je **Město Svatka**, se sídlem Palackého 30, 592 02 Svatka, IČO: 002 95 531, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, Město Svatka, se sídlem Palackého 30, 592 02 Svatka, IČO: 002 95 531 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 25. května 2017 ve Svatce, ul. [REDAKCE], v ochranném pásmu plynárenského zařízení, v souvislosti s uložením ochranné trubky pro kanalizační přípojku prostřednictvím zemního stroje (bagr zn. UNC 061) zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE dn 63 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 85 000 Kč** (slovy: osmdesát pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 32317.

Odůvodnění

Dne 20. července 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 28. července 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE],

č. j. 07799-7/2017-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 07799/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 31. října 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

Při kontrole bylo zjištěno, že zemní práce v souvislosti s uložením ochranné trubky pro kanalizační přípojku prováděl účastník řízení.

Dle vyjádření účastníka řízení zn. [REDAKCE] ze dne 25. července 2017 nazvaného „Vyjádření“ zaslaného Úřadu během prováděné kontroly nepožádal účastník řízení před zahájením zemních prací provozovatele distribuční soustavy o vyjádření k existenci sítí v území dotčeném jeho činností ani o souhlas s prováděním zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Na stavbu nebylo vydáno územní rozhodnutí ani stavební povolení, neboť se nejednalo o plánovanou stavební akci. Pro stavbu nebyl veden stavební deník. Účastník řízení nepožádal správce plynárenského zařízení před zahájením zemních prací o vytyčení průběhu trasy plynárenského zařízení v terénu. Přílohou vyjádření účastníka řízení byla kopie situačního výkresu označeného „SVRATKA č. p. [REDAKCE]“ s vyznačením místa poškození plynárenského zařízení.

Z podkladů shromážděných během kontroly vyplývá, že dne 25. května 2017 došlo ve Svratce, ul. [REDAKCE], k poškození plynárenského zařízení. K okolnostem vzniku poškození plynárenského zařízení účastník řízení uvedl, že plynárenské zařízení poškodil jeho zaměstnanec při práci se zemním strojem (bagr zn. UNC 061). Dále účastník řízení uvedl, že před zahájením zemních prací nebyla poloha plynárenského zařízení ověřena ručně kopanou sondou. Poškozené plynárenské zařízení bylo opatřeno pískovým obsypem i výstražnou fólií.

Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného RO Morava-4 číslo hlášení v [REDAKCE] ze dne 25. května 2017 byla v důsledku vzniklého poškození přerušena dodávka plynu čtyřem konečným zákazníkům po dobu 3,5 hodiny. V protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma je rovněž uvedeno, že provozovatel distribuční soustavy nevydal před zahájením zemních prací stanovisko k existenci plynárenských zařízení v zájmovém území výstavby, neudělil souhlas s prováděním těchto prací a že nebylo provedeno vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu. Dle Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 26. května 2017 došlo k úniku 48 m³ plynu do ovzduší. Únik trval 30 minut.

Veškeré požadované náklady vzniklé poškozením plynárenského zařízení uhradil účastník řízení provozovateli distribuční soustavy dne 22. června 2017.

Z fotodokumentace shromážděné během kontroly vyplývá, že se poškozené plynárenské zařízení nacházelo ve vzdálenosti do 3 metrů od obvodové zdi domu, na níž jsou vedle sklepního okénka osazena dvířka typického tvaru, jakými jsou osazovány pilířky nebo

výklenky ve zdi, v nichž bývá umístěn hlavní uzávěr plynu a měřicí zařízení. K poškození plynárenského zařízení došlo přímo naproti těmto dvířkům.

Ze situačního výkresu označeného „SVRATKA č. p. ■■■“ vyplývá, že na pozemku, na němž účastník řízení zemní práce prováděl, se v blízkosti místa, kde došlo k poškození plynárenského zařízení, nachází kromě plynárenského zařízení v souběhu s ním i vedení elektrizační soustavy.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze především pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných skutečností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 25. května 2017 ve Svratce, ul. ■■■, u domu č. p. ■■■, činnost, při které došlo k poškození plynárenského zařízení.

V řízení nebylo z podkladů ve spise zjištěno, že účastníkovi řízení byla známa vlastní existence plynárenského zařízení v místech, kde v souvislosti s uložením ochranné trubky pro kanalizační přípojku zemní práce prováděl. Účastník řízení před zahájením zemních prací nepožádal o souhlas s prováděním prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, ani nepožádal správce plynárenského zařízení o vytyčení polohy tohoto zařízení v terénu.

V řízení nebylo z podkladů ve spise zjištěno, že účastník řízení věděl, že činnost, při které došlo k poškození plynárenského zařízení, provádí přímo v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

Účastník řízení prováděl zemní práce v zastavěné oblasti, v obydlené části města Svratka. Účastník řízení měl navíc k dispozici situační výkres, z něhož je patrné, že v místě, kde hodlal zemní práce provádět, se nachází vedení inženýrských sítí. Účastník řízení prováděl zemní práce v nevelké vzdálenosti od domu, na němž byla zřetelně viditelná dvířka typického tvaru i zbarvení charakteristická pro uzavírání prostoru, v němž jsou instalovány koncové části plynárenského zařízení (hlavní uzávěr plynu, domovní regulátor) a popř. i měřicí zařízení (plynoměr). Účastník řízení tak měl dost indicií k tomu, aby mu bylo zřejmé, že při provádění zemních prací v tomto místě hrozí zvýšené riziko střetu se zařízeními technické infrastruktury.

Účastníkovi řízení je nepochybně být známo, že je věcí toho, kdo hodlá provádět jakoukoliv stavební činnost, včetně zemních prací, aby si nejen zjistil, zda při jeho činnosti může dojít ke střetu se zařízeními technické infrastruktury, ale také, aby požádal jejího vlastníka o poskytnutí údaje o její poloze, o stanovení podmínek její ochrany a o další údaje nezbytné pro provádění stavební činnosti. (Viz ust. § 161 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.)

Účastníkovi řízení je také nepochybně známo, že zákonem jsou stanoveny tomu, kdo chce v blízkosti energetických zařízení provádět činnosti, které mohou tato zařízení ohrozit nebo poškodit, určité povinnosti. Mezi tyto povinnosti, jak lze dovodit ze znění ust. § 68 odst. 3 a 4 energetického zákona, patří také povinnost vyžádat si souhlas s prováděním zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

I kdyby účastník řízení o těchto zákonných povinnostech nevěděl, nic to nemění na tom, že o nich vědět mohl a měl. Je totiž potřeba poukázat na to, že platí obecná zásada *ignorantia legis neminem excusat*, tedy neznalost práva neomlouvá. V posuzovaném případě se uplatní tato zásada tím spíše, že se jedná v podstatě o běžné zákonné povinnosti, které se dotýkají téměř každé činnosti prováděné v blízkosti v podstatě jakéhokoliv typu technické infrastruktury. Nejedná se tedy o pravidla natolik výjimečná, aby je bylo možno považovat za natolik specifická a náročná na interpretaci, že jsou známá a pochopitelná pouze osobám vysoce kvalifikovaným a znalým zvláštních zákonných procedur.

Účastník řízení však tyto povinnosti nerespektoval. Otázkou, zda při jeho činnosti může dojít ke střetu se zařízeními technické infrastruktury, se před zahájením zemních prací nezabýval a polohu těchto zařízení si v dotčeném území si nijak neověřil. Informace o podmínkách provádění stavebních i jiných činností v ochranných pásmech zařízení technické infrastruktury (včetně dotčeného plynárenského zařízení) lze přitom ve většině případů v dnešní době získat velice jednoduše prostřednictvím internetových portálů, které pro tento účel vlastníci technické infrastruktury zřizují.

Účastník řízení naopak začal ihned provádět zemní práce strojním způsobem, aniž se před tím přesvědčil, zda se v tomto místě plynárenské zařízení nenachází, natož aby se ujistil o jeho skutečné poloze. Účastník řízení v podstatě neprovedl žádná opatření k tomu, aby případnému poškození plynárenského zařízení zamezil. Jelikož následně k poškození tohoto plynárenského zařízení došlo, navíc při provádění zemních prací prostřednictvím zemního stroje (bagr zn. UNC 061), je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení zasáhl do ochranného pásma plynárenského zařízení, přičemž nepostupoval s náležitou opatrností a svou činnost neprováděl takovým způsobem, aby plynárenské zařízení nepoškodil.

Pro vyloučení případných pochybností správní orgán podotýká, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, sp. zn. 8 As 17/2007 - 135).

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu

plynárenské soustavy, neboť právě aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení, přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům a úniku nezanedbatelného množství plynu.

Správní orgán se v rámci posuzování jednání účastníka řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení své povinnosti zabránil. Účastník řízení ani v obecné rovině žádné skutečnosti, které by jej ve smyslu uvedeného ustanovení mohly zbavovat odpovědnosti za přestupek, ve svých vyjádřeních neuváděl. Ani z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, takové skutečnosti nevyplývají. Správní orgán však přesto ke všem zjištěným okolnostem, za nichž k poškození plynárenského zařízení došlo, přihlédl při stanovení výše uložené sankce.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona ve znění pozdějších předpisů pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem zjištěným skutečnostem. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Účastník řízení neměl k dispozici stanovisko provozovatele distribuční soustavy k zájmovému území dotčenému jeho činností a před započítáním zemních prací nepožádal o vytyčení průběhu trasy plynárenského zařízení v terénu. Tyto skutečnosti správní orgán považuje za okolnosti, které závažnost přestupku zvyšují.

Jednáním účastníka řízení byl poškozen středotlaký plynovod, tedy zařízení většího energetického významu, neboť na rozdíl od plynovodní přípojky slouží zajištění dodávky plynu většímu okruhu osob, avšak v důsledku jeho jednání byla přerušena dodávka plynu jen čtyřem konečným zákazníkům a došlo k úniku 48 m³ plynu do ovzduší. Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení lze konstatovat, že celkové následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu, počet odstavených zákazníků) přestupku byly v tomto konkrétním případě méně významné a závažnost spáchaného přestupku lze z tohoto pohledu proto hodnotit jako nižší.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán také aktivní snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení, neboť účastník řízení poškození plynárenského zařízení neprodleně oznámil jeho místně příslušnému správci, jakož i úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Jak vyplývá z údajů z veřejné části Živnostenského rejstříku (www.rzp.cz), je účastník řízení mimo jiné držitelem živnostenského oprávnění pro obory činnosti zemní práce a práce mechanizačními prostředky. Vzhledem k okolnostem, za nichž k poškození plynárenského

zařízení došlo, tedy že účastník řízení vůbec nezjišťoval možnou existenci plynárenského zařízení v zájmovém území dotčeném jeho činností a přitom je držitelem živnostenského oprávnění pro výše uvedené obory, kde se nepochybně bez znalosti toho jak postupovat v případě provádění zemních prací ve vztahu k možnému střetu se zařízeními technické infrastruktury neobejde, považuje správní orgán tuto skutečnost za přitěžující okolnost.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán konstatuje, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Právě proto správní orgán uložil účastníkovi řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložená sankce tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Vzhledem k tomu, že účastníkovi řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence účastníka řízení a nelze uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. A to tím spíše, že dle údajů získaných z internetových stránek účastníka řízení (<http://www.svratka.cz>) činí jeho rozpočet pro rok 2017 více než ■■■ mil. Kč. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení